

Kvalitetsrapport for dagplejen i Glostrup kommune 2024

Indhold

Pædagogisk tilsyn i dagplejen i Glostrup Kommune	3
Observationer og fremgangsmåde.....	3
Hovedkonklusioner for observationer	4
Fysiske læringsmiljø.....	5
Indendørs.....	5
Legepladsen	6
Det relationelle arbejde.....	8
Leg og aktivitet	11

Pædagogisk tilsyn i dagplejen i Glostrup Kommune

I første kvartal af 2024 er der foretaget ekstern uvillig pædagogisk tilsyn i alle kommunens dagplejere.

Denne kvalitetsrapport er en samlet rapport, som præsenterer resultaterne af tilsyns observationerne i dagplejen. Der beskrives hvilke positive pædagogiske elementer der er observeret samt hvilke opmærksomhedspunkter, der i fremtiden kan arbejdes videre med.

Kvalitetsrapporten er udarbejdet af selvstændig pædagogisk psykologisk konsulent hos Be-coming, cand.pæd.pæd.psyk, Sebastian Damkjær-Ohlsen.

Observationer og fremgangsmåde

I alle pædagogiske tilsyn i dagplejen er der blevet foretaget med observations- og evalueringsmetoden KIDS. KIDS er et forskningsbaseret redskab til at vurdere den pædagogiske kvalitet i dagplejen. KIDS Dagpleje er udviklet til brug i en dansk kulturel sammenhæng og bygger på den nye dagtilbudslovs perspektiver på omgivelsernes betydning for at skabe gode udviklingsbetingelser for børn.

Børns trivsel, læring og udvikling anskues i sammenhæng med de muligheder, der er til stede for udvikling i omgivelserne. Det understreges også, at arbejdet med at skabe gode udviklingsbetingelser for børn sker integreret i hverdagen.

Materialet bygger på forskning om pædagogisk kvalitet og på udviklingspsykologisk viden om, hvordan småbørn lærer og udvikler sig. Der er fokus på tre overordnede udviklingsområder: *de fysiske omgivelser, relationer og leg og aktivitet*, og på seks specifikke områder, herunder *socio-emotionel udvikling, demokrati og deltagelse, erfaringsdannelse, kreativ og kritisk tænkning, selvet og kroppen, kommunikation og sprog og opmærksomhed*.

Kvalitetsrapporten for observationerne er et udtryk for en konkluderende opsamling af de foretagne observationer. Observationerne er altid kontekstafhængige, og vil derfor være et udtryk for de konkrete vilkår og handlinger, der forekom den pågældende dag. Kvalitetsrapporten er ikke en statistisk defineret konklusion om den faktiske kvalitet, men er et udtryk og en beskrivelse af de kvaliteter og udfordringer, der er blevet observeret, og som der anbefales at arbejde videre med.

Hovedkonklusioner for observationer

Samlet set vurderes alle dagplejere i Glostrup kommune ud fra KIDS analysen, at have en meget høj kvalitet det relationelle arbejde omkring samspil og interaktioner. Der observeres ikke udbredt variation i kvaliteten i de relationelle samspil. Dermed vurderes kvaliteten af det relationelle arbejde at være forholdsvis konsistent, ligegyldig hvilken dagpleje der er tale om.

Hos alle dagplejere observeres der engagement, begejstring og glæde i samspil med børnene samtidig med en stor evne til at være rolige og sensitive i kommunikation med børnene. Børnene bliver dagen igennem mødt med smil, grin og forståelse hvor børnene har mulighed for at opleve sig som værdsat og betydningsfuld. Dagplejerne er faglig dygtige til at aflæse børnenes intentioner, stemninger og følelser og at afstemme sig både sprogligt og kropsligt med de enkelte børn i samspillene.

Der observeres at der lægges stor vægt op en kultur, hvor børnenes muligheder for at tage del i de praktiske opgaver og rutiner, understøttes. Såsom at dække bord, hælde vand op i koppen, kravle op og ned ad stolen mm.

Der observeres forskellige betingelser i de fysiske miljøer imellem dagplejerne. Forskellen ligger i alt fra hvilke konkrete muligheder dagplejeren hjem giver for samvær, leg og aktivitet, hvor børnene må være og hvor mange gode legesteder der er indrettet mm. Der observeres noget variation blandt dagplejerne i forhold til mængden af igangsættelser af vokseninitieret lege og aktiviteter. Dermed er fællesnævneren på tværs af dagplejerne, at børnenes selvinitieret lege og dagplejernes deltagelse her, var det mest observerbare.

Opsamlingsvist viser observationerne, at kvaliteten i det relationelle pædagogiske miljø er meget højt sammenlignet med den nationale undersøgelse for kvalitet i dagplejen¹. Forskellene i hvordan der arbejdes med leg og aktiviteter, er et emne der anbefales at arbejde videre med, således at viden og kompetencer fra de forskellige områder med fordel kan dele og brede sig.

---

¹ National undersøgelse af kvalitet i pædagogiske læringsmiljøer og rammer i kommunale daginstitutioner og dagplejen for 0-2-årige børn, 2023

Fysiske læringsmiljø

Dagplejerens fysiske læringsmiljø er observeret og vurderet ud fra KIDS. Grundlæggende er der vurderet hvor gode betingelser, både inde- og udemiljøet giver for samspil, leg, læring og for udfordring af kroppen. Det handler altså om de fysiske rammer, og ikke om hvorvidt dagplejeren i sin pædagogiske praksis får skabt et legede og lærerigt rum for børnene at være i.

Indendørs

- Dagplejerne i Glostrup kommune arbejder på deres private adresse. Dermed er det naturligt at de fysiske rammer og vilkår er forskellige fra dagpleje til dagpleje.
  - Forskellen ligger i alt fra hvor meget fysisk plads dagplejeren stiller til rådighed som fysisk børnemiljø til hvor børnene må færdes i huset, hvor mange rum og hvor stort et areal der er til rådighed.
  - Ligeledes observeres der stor variation i hvilke fysiske betingelser dagplejerne har og stiller til rådighed i deres ude miljø. Dette betragtes at have stor betydning for hvordan pædagogikken kan praktiseres.
- Samlet set viser observationerne et varieret tilbud til børnene når det handler om mængden af gode og tydelige legesteder.
  - I lang de fleste tilfælde observeres der at være ét enkelt eller to tydelige legeområder, men langt størstedelen af det fysiske miljø defineres ved legeområder med legetøj som er sat frem.
- Observationerne bekræfter, at flere af dagplejernes fysiske læringsmiljøer kun i begrænset omfang give er rigt lege- og samspilsmiljø at færdes i.
- Der er i nogle tilfælde indrettet et værelse hvor der er stillet legetøj til rådighed i reoler og på gulvene. Andre steder ses stuen anvendt som fysisk ramme, hvor der er stillet legetøj frem til dagen. Flere steder observeres det, at der er sat et lille legekøkken eller en skumrutsjebane frem. Disse steder skabes der en mere visuel ramme, hvor børnene nemmere kan aflæse hvordan legeområdet kan anvendes.

- Det skal samtidig konkluderes, at de konkrete samspil og lege ikke kun afhænger af de fysiske rammer, men i allerhøjeste grad af hvorvidt dagplejen er kompetente til at skabe rammerne med sin pædagogiske faglighed og kunnen. Observationerne viser, at den måde dagplejerne anvender det fysiske læringsmiljø i langt de fleste tilfælde, skaber trygge og legende rammer, hvilket forskning netop peger på, er afgørende for børns trivsel, læring og udvikling.

Anbefalinger

- Det anbefales at være opmærksom på hvilket fysisk børnemiljø de enkelte dagplejer har at tilbyde børnene.
- Det anbefales at arbejde med at skabe flere tematiske legesteder, hvor det er lettere for børnene at aflæse hvad man kan lege hvor. Tydelige tematiske legeområder skabes blandt andet ved at have understøttende legetøj og skal udgøre et "afgrænset legeområde", og dermed ikke kun være defineret af det legetøj der tages frem.
- Der observeres at flere af dagplejerne gør klar til dagen ved at stille legetøj inspirerende op til når børnene kommer. Dette indbyder og skaber en ramme for legen. Der observeres dog forskel mellem dagplejerne på dette område, derfor anbefales alle at arbejde med at stille legetøj inspirerende frem i legeområderne eksempelvis dyrene ved bondegården eller bilerne på en bilbane.

Legepladsen

- Fire ud af fem dagplejer har egen have til rådighed til leg og samvær udendørs.
- Der er stor variation i hvilke muligheder dagplejerne stiller til rådighed, både med hensyn til havens størrelse og hvor mange legesteder der er etableret.
- Det gennemsnitlige billede på legepladsen hos dagplejerne er en have hvor der er et legehus, en sandkasse og nogle cykler. Nogle dagplejere har flere legesteder og andre har færre.
- Fælles for alle dagplejernes fysiske læringsmiljø udendørs er, at der er få og begrænset muligheder for forskellige typer af lege.
  - Dermed forventes det at legemulighederne hurtigt er anvendt og ikke på samme måde giver børnene en bred erfaringsdannelse med hvilke lege der kan leges, og hvordan de kan bruge kroppen på mange forskellige måder.

- Fælles for dagplejerne er, at der udtrykt at man benytter kommunens nærliggende legepladser og grønne områder. Hermed vil børnene blive præsenteret for nogle lege og kropslige stimuli, som dagplejernes egne haver ikke rummer.

Anbefalinger

- Det anbefales at være opmærksom på hvilke lege- og samværs aktiviteter de forskellige dagplejere stiller til rådighed, og her gøre sig overvejelser om, hvordan der kan skabes et fysisk udemiljø hvor børnenes alsidige motoriske udvikling kan understøttes.
- Det anbefales at være opmærksom på, hvordan der gennem vokseninitieret lege og aktiviteter kan skabes forskellige lege og kropslige udfordringer, som udemiljøet i sig selv ikke lægger op til.
- At huske at besøge nærliggende legepladser som tilbyder andre typer af lege og kropslig udfoldelse som haven ikke tilbyder.

Det relationelle arbejde

- Der observeres grundlæggende et højt kvalitetsniveau i forhold til det relationelle arbejde, hos alle dagplejere.
- Hos alle dagplejere observeres der engagement, begejstring og glæde i samspil med børnene. Børnene bliver mødt med smil, grin og forståelse og børnene har mulighed for at opleve sig som værdsat og betydningsfuld.
- Der observeres overgange om morgenen hos de fleste dagplejere, hvor dagplejeren sætter sig ned og tager imod barn og forældre med en rolig imødekommenhed. Der bliver spurgt ind til barnets nat og morgen og derefter guides barnet videre.
- Der observeres, hos alle dagplejerne, at dagplejeren indleder mange samspil og dialoger gennem dagen.
  - Der observeres mange samspil hvor dagplejerne naturligt genspejler børnenes udtryk og stemning positivt.
  - Dagplejerne ses ofte at sætte ord på barnets handling eksempelvis; "Ja, du havde lige lyst til en mad med smør" eller "Ja, du er ikke lille mere, du er blevet en stor dreng der snart skal i skole", og her ses mimik og kropssprog at understøtte bekræftelsen af barnets oplevelser og handlinger.
- Alle dagplejere observeres at være meget rolige og sensitive i deres kommunikation med børnene.
- Dagplejerne observeres dygtige til at aflæse børnenes intentioner, stemninger og følelser og at afstemme sig både sprogligt og kropsligt med de enkelte børn i samspillene.
  - Der observeres mange eksempler hvor dagplejerne afstemmer deres kropssprog, stemmeføring og mimik til børnenes udtryk og respons. Dette dog med noget variation blandt dagplejerne, men alle steder i høj grad.

- Generelt observeres dagplejerne at være gode til at fange og fastholde børnenes opmærksomhed i deres lege og samspil.
  - Dagplejeren søger øjenkontakt og følger børnenes rettedhed på det de er optaget af og inviterer til samspil herom. Det observeres, at dagplejeren anvender sin stemme og mimik til at skærpe nysgerrigheden og opmærksomheden. Hermed observeres der mange samspil hvor dialogen er meget intens og har mange turtagninger.
  - Der observeres noget variation mellem dagplejerne på dette område. Den primære forskel handler om hvor længe samspillet fastholdes, og om opmærksomheden fastholdes i samspillet mellem et barn og dagplejeren, eller om opmærksomheden fastholdes i børnegruppen mens dagplejeren har en aktivitet med børnene.
- Hos alle dagplejerne observeres der en kultur, hvor børnenes muligheder for at tage del i de praktiske opgaver og rutiner, understøttes. Såsom at dække bord, hælde vand op i koppen, kravle op og ned ad stolen mm. Eksempelvis ved at barnet får en kande og dagplejer hjælper barnet med at hælde, i stedet for at hælde vandet op i barnets kop.
- Der observeres at flere af dagplejerne dagen igennem har opmærksomhed på børnene som enkelte individer ved aktivt at anvende deres navne i samtalerne og ved at bekræfte dem i deres unikhed. Eksempelvis; "Ih, du elsker netop bilerne" og "Glæder du dig til mor og storebror henter dig senere i dag" mm.
- Der observeres eksempler hvor dagplejerne henleder opmærksomheden på det andet barn, så børnene får øje på hinanden i legen, men primært er samspillene mere rettet mod et barn og dagplejeren, end mellem børnene i fællesskabet.
- Dagplejerne er normeret til tre børn per dagpleje. Børnenes betingelser for at lege, indgå i relationer, spejle og lære af hinanden, bliver udfordret når adgang til gode relationer bliver for få. Hermed må det medtænkes, at der kan være aldersforskel og interesseforskel på børnene. Dette må antages at have en væsentlig betydning for børnenes udviklingsbetingelser relationsmæssigt.
  - I enkelte observationer ses forudsætningen for at skabe fælles opmærksomhed og et børnefællesskab mellem de fremmede børn, at være vanskelig grundet deres alder

og udvikling. Der observeres i disse situationer eksempler hvor dagplejeren henleder opmærksomheden de andre børn, så de får øje på hinanden i legen, men primært er samspillene mere rettet mod ét enkelt barn end mod fællesskabet.

Anbefalinger

- Det anbefales at værne om og vedligeholde det faglige engagement og den kvalitet, som der konstateres på nuværende tidspunkt. Dette i den forståelsesramme at kvaliteten i praksis ikke er blevet til af sig selv, men grundet et fagligt arbejde.
- Det anbefales at være opmærksomme på børnenes indbydes relationer og fællesskaber, da der vilkårmæssigt er adgang til et begrænset antal venskaber og fællesskaber. Således at børnene får øje på hinanden i deres samvær og leg og lærer og genspejler i hinanden.
- Det anbefales at arbejde med faglig videns- og erfaringsdeling internt i dagplejeteamet, da de enkelte dagplejere hver især besidder forskellige relationelle kompetencer, som de med fordel kunne dele og udbrede de steder hvor kompetencerne ikke er lige så fremtrædende.
  - Eksempelvis kunne dagplejerne udbrede deres viden og erfare hvordan børnenes opmærksomhed fanges og fastholdes, så dette kunne overføres til de steder, hvor støtten til opmærksomheden er lavere.

Leg og aktivitet

- Der observeres variation blandt dagplejerne i forhold til mængden af igangsættelser af vokseninitieret lege og aktiviteter.
  - Hos nogle dagplejere observeres der mange igangsættelser af *lege* fra dagplejerens side, og hos andre, observeres der også igangsættelser af lege, men hvor igangsættelsen mere er på børnenes initiativ.
  - Den samme variation var at finde ved de vokseninitieret *aktiviteter*. Hos nogle dagplejere var et meget lavt aktivitetsniveau og hos andre et mere jævnt. Dermed er fællesnævneren på tværs af dagplejerne, at børnenes selvinitieret lege og dagplejernes deltagelse her, var det mest observerbare.
- Der observeres mange eksempler hvor dagplejerne er opmærksomme på alle børn og får dem inviteret til leg.
  - Dette sker eksempelvis ved at invitere dem til leg og vise børnene hvordan de kan anvende legetøjet.
- Der observeres ligeledes variation i forhold til hvilke lege der udfolder sig på observationsdagene. Dette er afhængigt af programmet på observationsdagen, af børnegruppen, af børnenes alder og udvikling, samt dagplejerens initiativ.
  - Der observeres eksempler, hvor legetøjet primært anvendes som sanse- og motoriskstimuli, ved at børnene mærker, føler og smager på de forskellige legeredskaber.
  - Der ses også eksempler hvor dagplejer udfordrer børnene i deres lege ved sprogligt at give legetøjet et symbol, eksempelvis "Du har en telefon".
I andre lege udvikler dagplejerne legen, så symbolet ikke kun forbliver en genstand med en symbolsk betydning, men som en genstand i en begyndende rolleleg. Her udspiller der sig mindre legesekvenser, eksempelvis hvor barnet løfter en klods op til øret og dagplejer spørger; "Er det mig du ringer til?"
Barnet kigger på dagplejeren og nikker. "Hallo, goddaw", siger dagplejeren.
- Der observeres forskel på fordybelsen og varigheden i legene. Generelt observeres der et aldersvarende fordybet samspil i legene. Hos nogle dagplejere observeres meget lange og fordybet lege og samspil, andre steder observeres legene at være af kortere varighed.

- De eksempler hvor legene observeres af kortere varighed, skyldes det at børnenes impulser og opmærksomhed bliver fanget af andre spændende ting. I disse eksempler observeres dagplejerne at justere sig, at følge børnenes opmærksomhed og at understøtte børnenes nye lege og det der optager dem.
- Der observeres generelt, at dagplejerne understøtter børnenes lege og handlinger, ved at sætter ord på hvad børnene gør og ønsker sig, eksempelvis; "Du tager lige bilen frem. Den vil du gerne lege med?"
- Dagplejerne ses at have deres opmærksomhed rettet mod børnene og deres øjenkontakt i samspillene. Dagplejerne er dygtige til at fastholde børnene i samspillet i legen og om det fælles tredje, gennem brugen af deres stemmeføring, mimik og kropssprog.
  - Eksempelvis anvender en dagplejer sangene til at træne børnenes opmærksomhedsstyring, således at de øves i at fange og fastholde opmærksomheden på sangene. Andre dagplejere træner børnenes viljestyret opmærksomhed gennem maleaktivitet, gemmeleg eller billege. Der observeres variation i hvor høj grad de forskellige dagplejere praktiserer dette på observationsdagen.
- I nogle dagplejer observeres der tydelige eksempler, hvor dagplejerne i lege og aktiviteter forsøger at gøre børnene opmærksomme på hinanden og koble dem i deres børnefællesskab. I nogle tilfælde var dette i mindre grad observerbart. Dette kan forestilles at skyldes børnenes alder og udvikling, da de yngste børn endnu ikke har udviklet den sociale og kognitive evne til at forstå og lege sammen.
- Nogle dagplejere inviterer ofte børnene til rim og remser, sange og sproglege, så børnene bliver stimuleret sprogligt og kobler deres bevægelser og fagter med ord.

Anbefalinger

- Det anbefales at understøtte og guide de ældste børn i deres begyndende rolleleg, ved eksempelvis at bruge historiefortælling, så legen får et handlingsforløb med motiver, roller og forskellige handlinger. Hermed kan børnene også få mulighed for at komme i leg af længere varighed.

- Det anbefales at være opmærksom på balancen mellem igangsætning af leg (gå foran), understøtte legen (gå bagved) og ved at observere børnenes egen leg eller færden (ved siden af). I nogle dagplejere er der observeret høj grad af igangsætning af lege og hos andre dagplejere har legene mest centret sig som børnene, hvor dagplejerne er opmærksomme, men "kun" virker understøttende.
- Det anbefales at være opmærksom på at igangsætte et tilpas aktivitetsniveau, så børnene kan opleve forskellige måder at erfare og udtrykke sig på. Det handler om at præsentere børnene for et rigtig stimulerende miljø, som de ikke på egen hånd kan igangsætte og udforske.

